

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 308/2020-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Straku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti S-PROGRESS, s. r. o., Cintorínska 30, Bratislava, IČO 35 733 829, zastúpenej advokátom JUDr. Rudolfom Adamčíkom, advokátska kancelária, s. r. o., Liptovská 2/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 24 Cb 68/2016 z 5. februára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti S-PROGRESS, s. r. o., **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti S-PROGRESS, s. r. o.,

Cintorínska 30, Bratislava, IČO 35 733 829 (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 24 Cb 68/2016 z 5. februára 2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 24 Cb 68/2016 domáhal pripustenia jeho intervencie na strane žalobcu v konaní o zaplatenie sumy vo výške 135 175,25 €, pričom konajúci súd vstup sťažovateľa do konania napadnutým rozhodnutím nepripustil. Z dôvodu, že sťažovateľ ako postupca postúpil na žalobcu, obchodnú spoločnosť MACHO consulting, s. r. o., Exnárova 28, Bratislava, IČO 45 940 665, ako postupníka pohľadávku, ktorá je predmetom konania, zastáva názor, že rozhodnutie vo veci bude mať pre neho za následok buď vznik práva na doplatenie zvyšku odplaty za postúpenie pohľadávky alebo, naopak, vznik povinnosti postupníkovi už vyplatenú odplatu vrátiť. Rozhodnutie vo veci samej tak bude mať podľa tvrdenia sťažovateľa významný vplyv na jeho hmotnoprávne právne postavenie.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukázal na judikatúru v podobe nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 60/2010 z 20 januára 2011, ako aj na to že, napadnuté rozhodnutie je *«... v príkrom rozpore s právnymi vetami obsiahnutými v Rozhodnutí ústavného súdu (na ktoré porušiteľ odkazuje):*

a) „O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka, jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva.“ Je predsa nepochybné, že ak rozsudok vo veci zamietne žalobu bude toto rozhodnutie pre intervenienta záväzné, nakoľko ovplyvní práva a povinnosti a jeho právne postavenie v tom, že si nebude môcť nárokovať doplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky, dokonca môže toto rozhodnutie zakladať vznik povinnosti intervenienta vrátiť, podľa zmluvy o postúpení pohľadávky, už vyplatenú časť odplaty žalobcovi, ako postupníkovi. Obchodnoprávny záväzkový vzťah založený zmluvou o postúpení pohľadávky je pritom nepochybné inštitútom hmotného práva.

b) *„Za právny záujem sa nepovažuje len právny záujem na výroku rozhodnutia v predmetnej právnej veci, ale aj záujem na skutkových a právnych záveroch, na ktorých je rozhodnutie v predmetnej veci založené.“ Intervenient má preto aj právny záujem na vstupe do konania, aby sa mohol zúčastniť v konaní pri zisťovaní skutkových okolností (dokazovanie) ale aj reagovať na súdnom pojednávaní na prednesy sporových strán a pod.».*

4. Po opísaní skutkového a právneho stavu veci sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté rozhodnutie spolu s opravným uznesením okresného súdu č. k. 24 Cb 68/2016-631 z 21. februára 2020 zruší, vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

5. Ústavnému súdu bolo zo strany advokátskej kancelárie RASLEGAL, s. r. o., Carlton Savoy Building, Mostová 2, Bratislava, ako právneho zástupcu spoločnosti INGSTEEL, spol. s r. o., Tomášiková 17, Bratislava (ďalej len „žalovaný“), ktorá na okresnom súde vystupuje v pozícii žalovaného doručené podanie zo 6. mája 2020 označené ako *„Oznámenie okolností súvisiacich s meritom sťažnosti a jej (ne)prípustnosťou“*. V rámci predmetného podania žalovaný popisuje skutkové okolnosti prebiehajúceho súdneho sporu vedeného na okresnom súde a zároveň upriamuje pozornosť ústavného súdu na skutočnosť, že sťažovateľ v danej veci podal generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podnet, na základe ktorého je v súčasnosti na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vedené dovolacie konanie pod sp. zn. 3 ObdoG 2/2020, a preto považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za predčasnú.

6. Podľa zistenia ústavného súdu sú skutočnosti uvádzané žalovaným pravdivé, pretože z vyjadrenia najvyššieho súdu vyplýva, že generálny prokurátor podal v danej veci proti rozhodnutiu okresného súdu mimoriadny opravný prostriedok v podobe dovolania, ktoré je prejednávané pod sp. zn. 3 ObdoG 2/2020 a o ktorom do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa najvyšší súd ako dovolací súd nerozhodol.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

12. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci poukazuje na princíp subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd). Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje z tohto hľadiska inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 133/05, III. ÚS 444/2012).

13. Z podania žalovaného a činnosti ústavného súdu vyplynulo, že na podklade podnetu sťažovateľa bolo zo strany generálneho prokurátora podané proti napadnutému rozhodnutiu na najvyššom súde mimoriadne dovolanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 3 ObdoG 2/2020. Táto skutočnosť, teda súčasné podanie mimoriadneho opravného prostriedku na všeobecnom súde a sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ústavnom súde v zmysle ustálenej judikatúry (I. ÚS 84/2010, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 467/2013), zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako neprípustnej (predčasne podanej) podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), v zmysle ktorej v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť

považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Z judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010) taktiež vyplýva, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (IV. ÚS 262/2013, IV. ÚS 144/2013, II. ÚS 434/2016, IV. ÚS 302/2018). Nie je preto dôvodné, aby sťažovatelia v prípade podania dovolania podávali zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Soffer proti Českej republike z 8. 11. 2007, sťažnosť č. 31419/04, bod 47; rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99, bod 53).

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2020

Martin Vernarský
predseda senátu